1/2019

Velkých Svatoňovic a Markoušovic

Zpravodaj občanů

Slovo redakční rady

Vážení čtenáři,

máte v rukou první číslo zpravodaje roku 2019. Dnes jej pro vás připravila redakční rada v pozměněném složení oproti předchozímu období.

Funkce předsedy se ujal po svém zvolení starostou obce Viktor Marek. Šéfredaktorem zůstal Dr. Josef Dvořák. Z dřívějších členů dále v radě pracují Ing. Libor Kneifel a Ludmila Špetlová. Nově radu doplnili a rozšířili Miloslav Košťál, který se stal zároveň novým kronikářem obce a Mgr. Eva Prouzová.

Redakční rada chce v tomto novém složení pokračovat v pravidelném vydávání Zpravodaje občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic a naplňovat svou prací plně tento název. Lépe jí to půjde, pokud s ní budete i vy občané spolupracovat a předávat nám vaše postřehy i náměty. Spojení je na nás jednoduché: e-mailem na adresu **zpravodaj@velkesvatonovice.cz** nebo nám prostě nechte vzkaz ve schránce na obecním úřadě. Případně můžete přímo kontaktovat kteréhokoli člena redakční rady, který vám v případě potřeby zajistí anonymitu při zpracování příspěvku.

Informace pro občany

Zasedání zastupitelstva

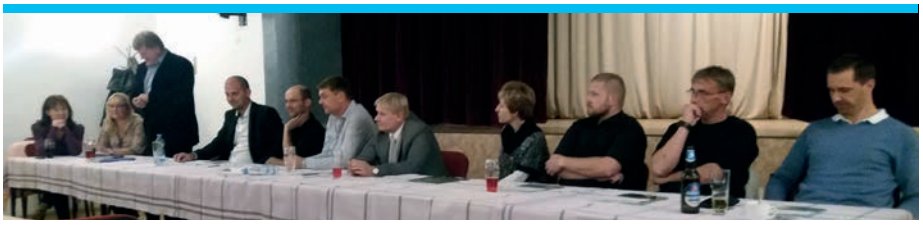

Zastupitelstvo se od vydání předchozího čísla zpravodaje sešlo celkem třikrát.

První zasedání bylo po volbách do zastupitelstva obce a řídil je ještě končící starosta Bc. Petr Martinec. Zde si noví zastupitelé rozdělili funkce.

Starostou obce byl zvolen Viktor Marek, místostarosty Ing. Libor Kneifel a Bc. Jakub Kubjat, předsedou finančního výboru Bc. Aleš Vlček, kontrolního výboru Dušan Frýba a kulturního výboru Mgr. Stanislava Illnerová.

Dalšími členy zastupitelstva byli zvoleni Ing. Petr Bednář, Petr Biegl a Bc. Roman Bradáč. Na svém prvním pracovním zasedání dne 28. listopadu se zastupitelé seznámili se zásadami a zákony dotýkajícími se práce zastupitelstva. Dále projednali otázku svozu odpadů na rok 2019 a upravili vyhlášku o pronájmech obecních pozemků.

Poté projednali otázky převodů pozemků a podpor na činnost spolků a dobročinných organizací. Schválili záměr přípravy žádostí o dotace na rok 2019.

Na posledním zasedání v prosinci 2018 zastupitelstvo obce především schválilo střednědobý výhled rozpočtu na roky 2019-2021 a rozpočet obce na rok 2019. Na základě žádostí schválilo dotace jednotlivým spolkům a projednalo otázky převodů pozemků pro potřebu obce.

Podrobně se můžete seznámit s projednávanými otázkami a přijatým usnesením na webových stránkách obce http://www.velkesvatonovice.cz/.

J.D.

Sloupek starosty obce

Vážení spoluobčané!

V mém premiérovém příspěvku pro „náš zpravodaj" bych Vám rád poděkoval za projevenou důvěru ve volbách do obecního zastupitelstva. Ve Velkých Svatoňovicích jsem vyrůstal a rád zde s rodinou žiji. Příležitost pracovat pro obec a její obyvatele s sebou přinesla nové povinnosti, výzvy a především velkou zodpovědnost. Budu se snažit podle svého nejlepšího vědomí a svědomí hospodařit a řešit chod obce a každodenní problémy.

Velmi si vážím předchozího vedení obce. V čele s Bc. Petrem Martincem odvedlo velký kus práce, za který jim moc děkuji. Museli zvládnout finančně i organizačně náročnou výstavbu kanalizace, aniž by byl omezen další rozvoj obce.

V současné době připravujeme žádost o dotaci na multifunkční hřiště v Markoušovicích a obnovujeme plány na přípravu obecních pozemků ve Velkých Svatoňovicích k výstavbě. V březnu začne rekonstrukce šatny pro účinkující v K-Klubu, která bude zároveň sloužit jako klubovna pro spolky. Zpracováváme návrh na revitalizaci prostoru mezi fotbalovým hřištěm a rybníkem Aman na „relaxačně sportovní zónu".

Na konci loňského roku jsme s dětmi ze základní školy stihli otevřít parkurové hřiště a měl jsem čest setkat se se spoluobčany na několika tradičních akcích. Byly to vánoční setkání seniorů, besídka základní a mateřské školy a zpívání koled u vánočních stromů ve Velkých Svatoňovicích i Markoušovicích.

Těšilo by mě větší zapojení lidí do dění obce, přivítám Vaše nápady na rozvoj, cenná může být každá připomínka. Věřím, že společně budeme i nadále naši obec zvelebovat.

Jeden měsíc z roku 2019 máme sice za sebou, ale využívám příležitost popřát Vám hodně zdraví, dobré nálady a úspěchů osobních i pracovních.

Viktor Marek, starosta obce

Kdy a kde jsme pro Vás

Obecní úřad

www.velkesvatonovice.cz
www.facebook.com/velsvat

Spojení:

tel.:	499 881 860
starosta:	724 180 857
místostarosta:	733 740 275
E-mail:	urad@velkesvatonovice.cz

Úřední hodiny:

Po a St	8:00-12:00, 13:00-17:00
Út a Čt	8:00-12:00

Obecní knihovna:

Po	17:00 – 19:00

Hasičské muzeum je možno navštívit po dohovoru s panem Šafářem - tel. 777 113 858, 606 605 524 nebo 607 877 248

Pošta

Provozní doba:

Po, St - Pá	08:00 – 09:00; 13:00 – 15:45
Út	08:00 – 09:00

Sběrný dvůr Trutnov:
(Horská 99, Trutnov)

Po a Pá	13:00 – 17:00
St	08:00 – 11:00
So	08:00 – 12:00

Pouze nebezpečný odpad

Sběrné místo Velké Svatoňovice:
zimní provoz

Po a St	08:00 – 17:00
Út a Čt	08:00 – 15:00

lze ukládat pouze papír, plast, bio odpad, rostlinný olej ze smažení, kovy, směsný odpad v pytlích zakoupených na OÚ, zářivky, elektroodpad, baterie, **zákaz ukládaní odpadu k bráně**

Skládka Bohuslavice:

Po - Pá	7:00-15:00

stavební odpad, rozměrný odpad

Skládka Pod Haldou:

Po - Pá	7:00-15:00

stavební odpad, rozměrný odpad

Vyvážení septiků a žump:

VaK Úpice a.s.	tel. 499881461
	tel. 605984630
VaK Trutnov a.s.	tel. 604252528

Poruchy

- dodávky vody: tel. 733 740 273, 733 740 274 (voda@velkesvatonovice.cz)
- obecního rozhlasu tel. 733 740 273, 733 740 274
- dodávky Elektřiny – ČEZ Distribuce poruchy 800 850 860 (volání zdarma)
- dodávky plynu – Innogy 1239

Pekař

Velké Svatoňovice dvůr ZD

Út	8:00 – 9:00
Pá	7:00 – 7:40, 8:10 – 9:00

Velké Svatoňovice BUS Pod Kopečkem

Čt	8:30

U Masokombinátu Orlické uzeniny

Út	7:00
Čt	8:00

Potraviny

Večerka Velké Svatoňovice 388

Po - So	6.00 – 20.00
Ne	7.00 – 20.00

Prodej mléka

Areál ZD Velké Svatoňovice

Út a Pá	7:00 – 9:00

(objednání na tel. 775330270)

Restaurace

K-Klub Velké Svatoňovice

Po-Čt	11.00 – 15.00
Pá	11.00 – 23.00
So	15.00 – 23.00

Neděle zavřeno

Sokolovna Markoušovice
Pondělí zavřeno

Ut - Čt	17.00 – 21.00
Pá	17.00 – 23.00
So	11:00 – 13:30,17:00 – 23:00
Ne	11:00 – 13:30,17:00 – 21:00

Na Puškvorci
Středa zavřeno

Ne - Út, Čt	15.00 – 22.00
Pá - So	15.00 - 24.00

Pravidelná cvičení a aktivity:

Tělocvična Markoušovice:

pátek	19:00	volejbal
čtvrtek	17:30	cvičení žen Pilátes
středa	17:30	florbal

malá kopaná nepravidelně úterý a čtvrtek
-informace na tel.: 602 323 745

Mraveniště Markoušovice:

čtvrtek	16:30	jóga, čchi kung

Tělocvična Velké Svatoňovice:

pondělí	18:00	cvičení pro ženy
	19:30	volejbal
úterý	16:30	nohejbal
	19:00	lukostřelba
středa	13:00	tanec Starý Westy
	16:00	stolní tenis
čtvrtek	18:00	fotbal
pátek	17:30	stolní tenis
neděle	17:00	volejbal

Prodejna dětských oděvů „Obchůdek u zastávky“

Po, St, Pá	9:00 – 12:00, 14:00 – 17:00

Vystřihni mě a pověs kam budeš chtít, ať jsi v obraze.

Dodatečné poděkování

Tým Náves Markoušovice chce touto cestou dodatečně poděkovat za pomoc při zajištění 1. ročníku Markoušovického rubání panu Martincovi st., který program doplnil projížďkami účastníků se svým koňským povozem. Zároveň se mu omlouvá, že nebyl uveden v článku o této akci v minulém čísle zpravodaje.

Tým Náves Markoušovice

Svazek obcí Jestřebí hory

V měsíci prosinci se uskutečnilo zasedání Svazku obcí Jestřebí hory v Havlovicích. Kromě běžného chodu našeho svazku proběhla diskuse o možných aktivitách na další období v propagaci a rozvoji tohoto regionu Jestřebích hor. Na letní turistickou sezonu budou přichystány nové, ucelené skládací letáky všech obcí celého regionu. V rámci přizpůsobení novým trendům v oblasti cykloturistiky se svazek pokusí zrealizovat projekt dobíjecích míst pro elektrokola. Tato dobíjecí stanoviště by byla umístěna v každé obci na veřejně přístupných místech. Dále byla poskytnuta informace o činnosti a projektech Místní akční skupiny Království Jestřebí hory. Předseda svazku podal informaci o zajištění zimní běžkařské sezony na hřebenech Jestřebích hor. Z grantu Královéhradeckého kraje je opět financována úprava lyžařských turistických tras. Aktuální zpravodajství o možnostech tohoto sportovního vyžití se dovíte na stránkách ski.kladskepomezi.cz, webu města Rtyně v Podkrkonoší a webu Jestřebích hor.

Zdeněk Špringr, předseda Svazku obcí Jestřebí hory.

Pojízdná sběrna firmy **TRANSPORT Trutnov s.r.o.** bude v sobotu **6.4.2019** v naší obci provádět sběr nebezpečného odpadu

SBĚR NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Odebírány budou:
nádoby a štětce se zbytky barev, zbytky chemikálií, staré léky, zářivky, výbojky, motorové oleje a maziva, olejové filtry, spreje, pneumatiky z osobních automobilů, domácí spotřebiče

Místo a čas přistavení kontejneru:

8.00 – 8.20 hod.
parkoviště u dolní prodejny

8.25 – 8.45 hod.
parkoviště u OÚ

8.50 – 9.10 hod.
parkoviště u autobusové zastávky pod ČD

9.15 – 9.45 hod.
u bytovky v Markoušovicích

Žádáme občany, aby odpad neodkládali předem na sběrná místa, ale předávali osobně ve stanovený čas přímo obsluze sběrny!!!!

PLATEBNÍ KALENDÁŘ 2019

Svoz komunálního odpadu

V roce 2019 bude provádět svoz komunálního odpadu a separovaného odpadu společnost TRANSPORT Trutnov s.r.o.

Svozovým dnem zůstává čtvrtek

zelená známka	týdenní	52 svozů	2050 Kč
žlutá známka	čtrnáctidenní	26 svozů	1030 Kč
modrá známka	měsíční	13 svozů	554 Kč
jednorázová známka			55 Kč
svozový pytel			55 Kč
pytel PDO (uložení na kontejner na sběrném místě OÚ)			45 Kč

Známka je platná pro popelnici 110/120l (plechová, malá plastová), na popelnici velkou plastovou (240l) je třeba zakoupit 2 známky.

Svozy je možno uhradit **v hotovosti** na OU do 15. 2. 2019.

Po zaplacení **v hotovosti** na obecním úřadě obdržíte novou známku na popelnici a svozový kalendář.

Do 15.02.2019 bude svoz prováděn i na známky platné v roce 2018.

Poplatek pes úhrada v hotovosti do 31. 3. 2019

100 Kč/rok	1 pes
200 Kč/rok	každý další pes

Obec Velké Svatoňovice

Náš seriál 2019

V letošním roce jsme se rozhodli vám v našem seriálu přiblížit sakrální stavby na území obce.

Celkem se u nás nachází kostel sv. Jana Křtitele, kaplička sv. Václava, malá kaplička, socha sv. Jana Nepomuckého a 18 křížků.

Obec se dlouhodobě snaží udržovat drobné sakrální stavby v dobrém stavu. V posledních čtyřech letech byly postupně opraveny pískovcové kříže a socha svatého Jana Nepomuckého. Obec hradila ze svého rozpočtu 2 opravy v roce 2016, v roce 2017 jsme získali 70% dotaci z Královéhradeckého kraje na opravu 6 památek, v roce 2018 byly zahájeny 2 opravy s využitím dotace ministerstva zemědělství.

Kostel sv. Jana Křtitele

O něm jsme psali před rokem v čísle 1/2018, takže tehdy zveřejněné informace doplníme pouze o pár fotografií zevnitř kostela. Dnes kostel spravuje farní úřad v Úpici a je využíván k pravidelným bohoslužbám (vždy 1. neděli v měsíci v 14:30) a příležitostným kulturním akcím.

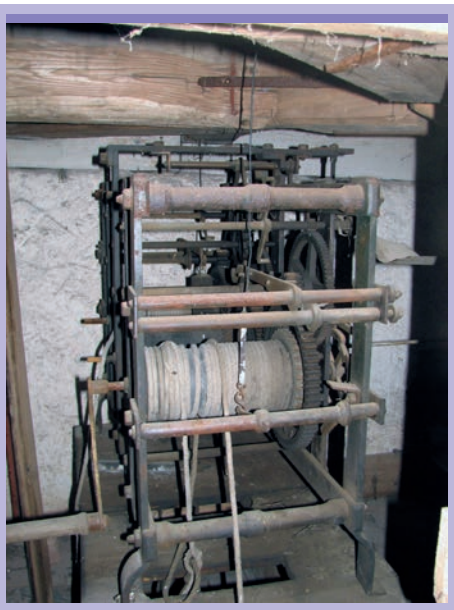

Hodinový stroj

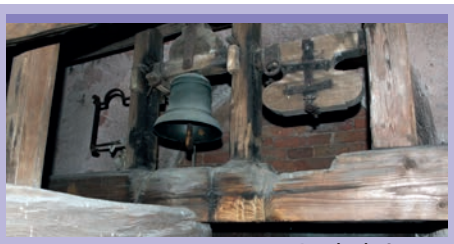

Poslední zvon

Původní lunety věžních hodin

Poklady z věže Kostela sv. Jana Křtitele

Řechtačka 1,2 m

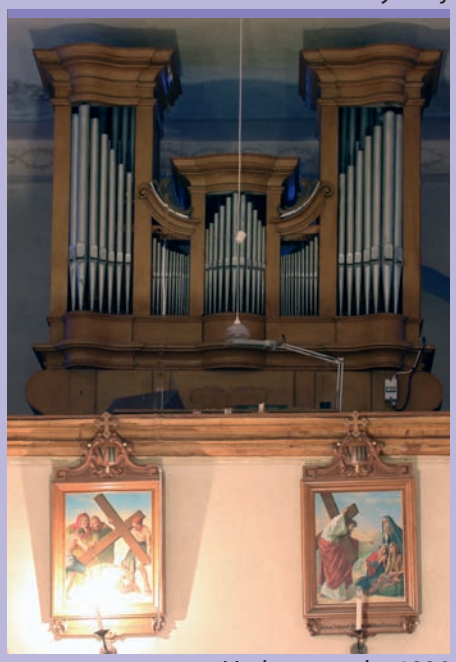

Varhany z roku 1830

Hlavní oltář

Kaplička sv. Václava

Naše kaplička byla postavena v roce 1903 za starostování Vincence Jansy. Vysvěcení kapličky pak v září roku 1904 provedl královéhradecký biskup Josef, který podle římského ritu posvětil přenosný oltář a vložil do něj ostatky svatých mučedníků Blandiny a Klementie.

První zvon, osazený do věžičky kaple v roce 1903, byl zrekvírován za první světové války. Druhý zvon z roku 1920 byl opět zrekvírován, a to za druhé světové války. Dalších 28 let poté byla kaple beze zvonu. Od roku 1970 byl ve věžičce umístěn železný zvonek ze zrušené kapličky v Debrném a od roku 1982 je v kapli ten současný. Kaplička byla za svou historii také dvakrát vykradena. Poprvé za první republiky. Co bylo tenkrát ukradeno, již nevíme. Podruhé to bylo v květnu v roce 1993. Tehdy z oltáře zmizela dřevěná

socha sv. Václava v brnění se štítem a praporcem, svícny a z polic několik porcelánových sošek světců. Namísto ukradené sochy sv. Václava je na oltáři od roku 1996 umístěn obraz sv. Václava od malíře Viléma Pokorného ze Svobodného u Úpice.

V době očekávaného stého výročí naší kapličky se parta nadšenců okolo Jaroslava Martince dohodla na tom, že kapličku, jejíž celkový stav už nebyl zrovna nejlepší, zvelebí. V tomto záměru je následně podpořili i další místní občané a hlavně Obec Velké Svatoňovice.

Kaplička, která jako církevní stavba je i krásnou dominantou naší obce, byla po tomto veškerém snažení předána do užívání veřejnosti při novém vysvěcení na slavnosti v neděli 26. září roku 1999.

Pro veřejnost kaplička běžně otevřená není. Kolemjdoucí zájemci si mohou

vnitřek prohlédnout nahlédnutím dveřmi. Příležitostně se využívá pro mše svaté, a to především o posvícení a o svatováclavské pouti.

Děkujeme rodině Martincových za trvalou péči o oba objekty.

foto JŠ a JD, sepsal Vl. Kuhn

Vánoční strom Markoušovice

Již po páté se rozsvítil v sobotu 15. 12. vánoční strom v Markoušovicích. Samotné rozsvícení bylo vyvrcholením programového odpoledne a vánočního jarmarku. Program zahájil koncert v místním kostele, kde po hře na housle žákyně Julie Bolehovské za klavírního doprovodu Kristiny Kosíkové zazněly zpěvy vánočních písní v podání Lenky Lautschové a pěveckého sboru Colaudemus. Program pokračoval na nové návsi, kde se žáci základní školy Mraveniště z. s. se svými učiteli představili s Adventní pohádkou. Jarmark oživil svým uměním kovář a návštěvníci si mohli vyzkoušet i foukání skleněných ozdob. Děti si pod vedením Katky Stachové vyzkoušely adventní tvoření. Návštěvníci se mohli občerstvit připravenými dobrotami a zakoupit si něco na památku. A že jsme šli i s dobou, punč se podával do zálohovaných skleněných hrnečků s motivem akce, které si zájemci po konzumaci mohli ponechat na památku (plastových kelímků bylo použito minimální množství).

Samotné rozsvícení vánočního stromu, které bylo vyvrcholením programového odpoledne, proběhlo za zvuků koled v podání příležitostného žesťového kvintetu hráčů Koletovy hudby ze Rtyně v Podkrkonoší. Zbývá jen poděkování organizátorům - místním spolkům, sponzorům - Pekárně paní Štěpánkové, Orlickým uzeninám a společnosti REST a za podporu obci Velké Svatoňovice. Děkujeme i všem návštěvníkům, kterých se sešlo ke dvěma stům.

J. D.

Silvestr trochu jinak

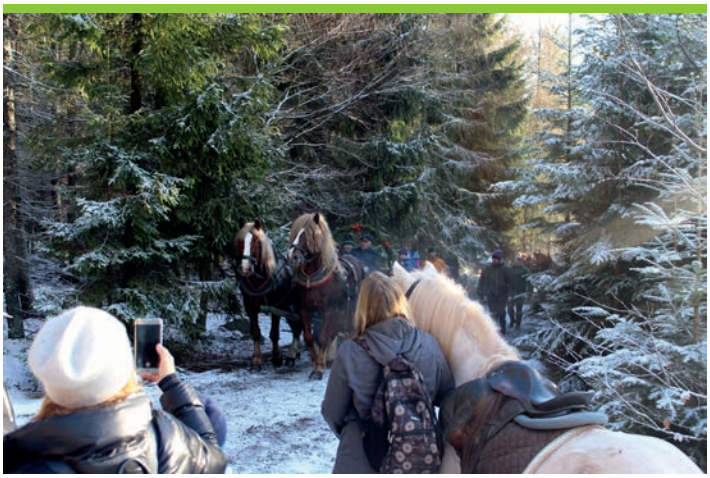

Poslední den v roce - Silvestr - je spojen s bilancováním, přijímáním předsevzetí a v neposlední řadě s oslavou toho minulého roku a vítáním nového.

Řada našich spoluobčanů se jej rozhodla prožít aktivně od samého rána. Vyrazila, jak se říká, na Jeskyňku, kde pořádá Klub turistů z Bohuslavic již tradiční silvestrovské setkání. I letos bylo doprovázeno opékáním všeho, co si návštěvníci donesli, přípitky na šťastný a veselý a hlavně přáním pevného zdraví v příštím roce, abychom se zde mohli zase sejít.

Zpestřením pro všechny pak byl příjezd koňských spřežení a pro ty menší návštěvníky i projížďka na koni.

Pro některé Markoušovické pak celý den končil setkáním a skutečným přivítáním roku 2019 na jejich návsi. Bylo krásné sedět u společného ohně a pozorovat okolí, kdy se každou chvíli někde „zablesklo“ a novoroční oblohu ozářila světla všech barev, a v prvních minutách roku 2019 popřát svým blízkým a známým vše nejlepší a pevné zdraví. To ostatně přeji i všem čtenářům zpravodaje.

J.D.

Poznámka k 100. výročí vzniku republiky

V loňském roce se skoro ve všech městech a obcích konaly různé akce jak k připomenutí ukončení Velké války, tak také k připomenutí 100 let od vzniku samostatné republiky.

Nejsem příznivcem velkých oslav, ani dlouhých projevů. Některá data a události ale je vhodné a nutné si připomínat.

Jedno z výročí, které jsme si v minulém roce připomněli, je právě 100 let od vzniku samostatné České republiky, později Československého státu. Státu, který se rodil na frontových liniích a v zákopech Velké války, později nazvané I. světová válka. Tato válka, jako každá jiná, si vyžádala mnoho obětí na lidských životech. K uctění těchto obětí a na památku padlých ve Velké válce bylo v naší republice postaveno mnoho památníků obětem této války. Jeden z mnoha je i v naší obci. Slavnostní odhalení se uskutečnilo 7. června 1925. Kronika obce uvádí účast na 2000 občanů. Na pomníku jsou jména 37 spoluobčanů, kteří padli v boji nebo zemřeli na útrapy této války.

Lidstvo je ale nepoučitelné, a tak si muselo prožít válečné události ještě jednou. Již není mnoho těch, kteří se pamatují na období II. světové války. I tento válečný konflikt si vyžádal miliony životů. Odboj proti okupantům v letech 1938 – 1945 zaplatilo životem deset našich spoluobčanů.

1918
100
2018

K uctění památky obětí války za období okupace se dne 30. září 1946 konala u pomníku tryzna. Ta začala průvodem od hostince pana Umlaufa k pomníku, v doprovodu místní dechové hudby. Zde měl proslov školní inspektor Jaroslav Jansa. Při této tryzně byla také odhalena pamětní deska s textem „Naše smrt, Váš život“.

Později, v roce 1948, byla do pomníku obou světových válek uložena prsť od Stalingradu a na pomník připevněna deska se jmény těch, kteří odboj proti nacistům zaplatili životem.

Na původním pomníku z První světové války je v horní části vytesán nápis „MY DALI ŽIVOTY. VY DEJTE LÁSKU“. Je ale smutné, když ani při 100. výročí vzniku republiky není nikdo, kdo by u pomníku položil kytku, nebo alespoň rozsvítil svíčku. Stejně tak se stalo vloni, kdy si v květnu připomínáme rok 1945, osvobození naší republiky a ukončení II. světové války. Položení kytičky k pomníku padlých je jen malé poděkování za jejich životy. Připomínat oběti válečných událostí by mělo být naší morální povinností.

Karel Nývlt

O soutěži

Kdo sleduje televizní soutěže a přemýšlí, že by se přihlásil, a pro ty, které zajímá, jak to probíhá, tak pro ty mám informace z vlastní zkušenosti.

Já jsem se přihlásil v únoru přes formulář, který je na internetových stránkách ČT, ale je možné se přihlásit i písemně dopisem. Koncem dubna mně přišel e-mail, že se konkurz koná v sobotu a v neděli v půlce května a je na mně, kdy se dostavím. Myslím, že čas byl od 9 do 16 hodin. Jízdné se u žádných konkurzů ani natáčení neproplácí.

Při konkurzu bylo v testu 12 otázek, zhruba 4 lehké, 4 středně těžké a 4 těžké, jako je to v 1. kole v TV. Pro postup bylo potřeba 7 správných odpovědí. Na test nebyl časový limit. Otázky, které jsem měl v testu, se po několika dnech objevovaly ve vysílání soutěže.

Po odevzdání testu jsem byl pozván ke stolku, kde byli tři lidé, kteří prošli otázky. Oznámili mi, že jsem uspěl a natáčet se bude koncem srpna, jestli se mi to hodí. Chtěli vidět občanku a ještě si mě vyfotili. To nebylo kvůli tomu, že bych je tak zaujal, ale kvůli podvodům v minulosti. To celé trvalo asi půl hodiny. Konkurz se konal na Kavčích horách v restauraci.

Konkurz byl v půlce května, natáčení koncem srpna a vysílání 30. listopadu. Samotné natáčení trvalo asi hodinu a čtvrt, protože po každém kole si to v režii přehrávají a pak se teprve pokračuje.

Nejdůležitější je podle mě v 1. kole rychle zmáčknout vypínač, je to celoplošný vypínač, jaký máte třeba doma. Pokud narazíte na někoho rychlejšího, může se stát, že přestože budete všechno vědět, ke slovu se vůbec nedostanete. Pak musíte doufat, že odpoví nesprávně.

Pak už záleží na taktice, jak si na jednotlivá témata věříte. Na závěr přeji případným zájemcům hodně zdaru a štěstí na otázky.

M. Košťál

Významný rodák Stanislav Krtička

Stanislav Krtička se narodil ve Velkých Svatoňovicích 24. července 1887. Hudební vzdělání získal na Cimrově akademii hudby a zpěvu v Praze 1901-1905. Po studiích působil v roce 1905 v německém divadle v Praze a v letech 1905-1907 v Městském divadle v Plzni. Během vojenské služby v letech 1907-1910 hrál pod Juliem Fučíkem v kapele 86. pluku v Budapešti a Subotici. Stal se členem divadelního orchestru v Záhřebu (léta 1911-1914 a 1916-1919). V roce 1919 přijal nabídku nového šéfa brněnské opery Františka Neumanna a nastoupil jako sólový klarinetista do operního orchestru Národního divadla v Brně, kde působil mezi lety 1919 až 1956. V roce 1919 začal vyučovat klarinet a saxofon na brněnské konzervatoři, zároveň v témže roce začal působit na hudební škole Filharmonického sboru Besedy brněnské a na hudební škole Jaroslava Kvapila. Na brněnské konzervatoři založil klarinetovou třídu a zavedl francouzský systém klarinetu. Byl i předsedou Svazu chorvatských hudebníků. Zasloužil se o šíření české hudby v Jugoslávii a Bulharsku. Jeho nejslavnějším žákem byl Karel Kraugartner. Kraugartner od něho získal nejen potřebné hudební základy, ale zdědil i stejně fanatickou posedlost po všem, co souviselo s nástrojem. Krtičku si vyžádal i Leoš Janáček, aby hrál obtížný klarinetový part Concertina na festivalu soudobé hudby ve Frankfurtu nad Mohanem. Věnoval se i publicistice a napsal více než 300 článků a statí o hudbě. Zároveň psal učebnice hry na klarinet, např. Velká dvoudílná škola pro normální a francouzský klarinet.

Jeho manželkou byla rodačka z Josefova u Jaroměře Helena Krtičková (8. 1. 1893 - 8. 8. 1966), významná herečka brněnského Národního divadla.

Hrála i v několika Krškových filmech, například Z mého života či Měsíc nad řekou.

Letos v únoru uplyne padesát let od smrti tohoto rodáka. Stanislav Krtička zemřel v Brně 14. 2. 1969 ve věku 81 let.

M. Košťál

Tříkrálová sbírka

Počátkem ledna letošního roku proběhla již 20. Tříkrálová sbírka, kterou pořádala Oblastní charita Červený Kostelec jako součást celostátní charitativní sbírky. V jednotlivých částech obce probíhala ve dnech 3. - 5. 1. 2019. Velké Svatoňovice procházely čtyři skupiny a Markoušovice jedna skupina dětí představujících tři krále. Každou skupinu doprovázeli dospělí.

Celkem bylo vybráno 33.085 Kč, což je zatím nejvíce v historii sbírek v naší obci. Vybraná částka byla odevzdána do oblastní charity.

Všem přispěvatelům, koledníkům a jejich doprovodům děkujeme.

Z činnosti kulturní komise obce

Setkání seniorů

Dne 13. 12. 2018 zorganizoval kulturní výbor tradiční **Setkání seniorů** obce Velké Svatoňovice.

Každoroční předvánoční setkání zahájil starosta obce Viktor Marek, který vedle poděkování za veškerou dosavadní práci popřál všem přítomným klidné prožití svátků vánočních a pevné zdraví do roku 2019. Potom již předal slovo vystupujícím.

Jako první vystoupily se svým pásmem na motivy pohádky **Ledové Království děti z místní mateřské školy**. Po nich vystoupily **děti ze základní školy**, které ve svém vystoupení ztvárnily **příběh narození Krista pána**. Obě vystoupení sklidila zasloužený potlesk. Poděkování směřuje i k paním učitelkám, které se o nastudování obou pásem zasloužily.

Letošní setkání dále svým vystoupením zpestřil soubor **Sestry Chalupovy** ze Skalice u Hradce Králové. Ten svým tanečním vystoupením přiblížil dobu první republiky a styly odívání pro různé příležitosti.

Závěr setkání oživil svou hudbou k poslechu i k tanci všem dobře známý **Láďa Kábrt**. Věříme, že všichni odcházeli domů spokojeni a že si odnesli i trochu té předvánoční nálady do svých domovů.

J. D.

Tradiční zpívání u vánočního stromu

V předvánočním čase 14. prosince se sešli naši občané na již tradiční akci, aby si zazpívali koledy s dětmi ze školy a školky. Poslechli si koledy v podání trubačů z úpické hudební školy pod vedením jejich učitele pana Jana Hofmana.

To opravdu už vánoční náladu navodilo. Stejně jako zahřál vánoční punč, který mohl každý ochutnat, a zakousnout k němu vánoční štolu. Potěšit mohl i nákup drobností u stánků převážně s výrobky našich šikovných žen.

Je to opravdu moc hezká akce, kterou pro nás připravuje Obecní úřad. Patří proto dík panu starostovi a ostatním zaměstnancům úřadu za její přípravu.

Věřím, že se tato akce líbila těm, kteří ji přišli navštívit, a že jim dala příležitost zastavit se v předvánočním shonu a vzájemně se „po sousedsku" pobavit.

L. Š, foto J. D.

Přednáška o konci 2. sv. války na Úpicku

Ve čtvrtek 15. prosince nás občan naší obce pan Josef Cabadaj svým vyprávěním a historickými snímky seznámil s událostmi, které doprovázely konec druhé světové války na Úpicku. Myslím, že jak mnozí z nás, kteří tento čas nepamatují, tak i pamětníci byli překvapeni, jak tyto události u nás probíhaly. Jsou to dokumenty, které by měl zhlédnout a poznat každý občan našeho kraje. Jinak to přijímáme, když o tom někde jen čteme, než z poutavého vyprávění zasvěcené osoby. A musíme poděkovat panu Cabadajovi, že se těmto dobovým dokumentům věnuje a ostatním jejich pomocí přibližuje dobu, která postupně ztrácí své pamětníky.

L.Š, foto J.D.

Beseda - Sečuán očima Petra Voldána

Ve čtvrtek 10. ledna k nám přijel z ČS televize Ostrava pan Petr Voldán, cestovatel a publicista. Vyprávěl nám za doprovodu filmových snímků o severní části Číny - Sečuánu. Protože pracuje v českém rozhlase a televizi, seznámil nás na fotografiích se svými spolupracovníky, které jsme většinou znali jen podle hlasu z rádia. Pak na krátkých filmových snímcích, jaké známe z obrazovky pod názvem „Očima Petra Voldána", nám poutavě vyprávěl třeba na téma gastronomie, velmi starých památek či kultury. Ukázal nám například třetí, nejvýše položený pivovar na světě, který tam zřídil Čech, a jiné pro nás exotické záběry. Byli jsme potěšeni, že i přes nepřízeň počasí se sešel pěkný počet diváků. Pan Voldán si pochvaloval přátelskou atmosféru i náš zájem. Příští přednášku plánujeme o Vietnamu.

Děkujeme a rádi ho u nás opět uvítáme.

Za Kulturní výbor Špetlová Lída

Ze života škol, spolků a obce

Informace o dění v naší MŠ

Nejdříve bych Vám všem popřála do nového roku 2019 hodně zdraví a štěstí.

Pro školní rok 2018/19 je do MŠ zapsáno 24 dětí, z toho je 14 děvčat. Nově přijatých dětí je 10. Z celkového počtu dětí jsou 3 předškolačky.

Z plánovaných akcí na tento školní rok jsme již stihli pohádku ve Rtyni v Podkrkonoší, děti si se zájmem vyslechly přednášku Dr. Merty – Máme rádi zvířata. Moc se jim líbila. A na závěr září jsme nacvičili krátké pásmo k svátku sv. Václava, které jsme předvedli při Svatováclavské pouti, kterou pořádala obec Velké Svatoňovice.

V říjnu jsme se byli podívat v Malých Svatoňovicích na exotické ptactvo, zajeli jsme do Rtyně za Kašpárkem Nazdárkem a poslední z říjnových akcí byla přednáška o exotickém zvířectvu spojená s ukázkou živých zvířat (plazů a ještěrek). Děti si tyto hady mohly pohladit a činily tak beze strachu a s nadšením.

V listopadu jsme si školku ozdobili vyřezávanými dýněmi a se školou jsme pro rodiče přichystali akci nazvanou podzimní tvoření, kde si děti společně s rodiči mohly vyrobit závěsné srdíčko, lucerničku a upéct martinské rohlíčky. Lucerničku následně děti použily při lampionovém průvodu, když se vydaly vítat svatého Martina.

Středu 7.11. jsme s dětmi strávili v zábavním centru Tongo v H. Králové. Nadšení dětí nebralo konce…

V pátek 16.11. jsme byli pozvaní do Rtyně na taneční akademii taneční školy Bonifác, které se dětem moc líbilo. A konečně v úterý 27.11. za námi do MŠ přišla zubní hygienička, která všem ukázala, jak si mají správně čistit zoubky.

A co všechno jsme stihli v prosinci?

Kromě besídek pro seniory a rodiče, zpívání u vánočního stromu a nadílky od Mikuláše s andělem jsme po obci jako každý rok roznesli drobné dárečky s přáníčky klidných vánočních svátků.

Navštívili jsme výstavu betlémů v Malých Svatoňovicích. V posledním předvánočním týdnu jsme si upekli cukroví, rozbalili si nadílku dárků od „Jéžíška", s rodiči jsme si vytvořili netradiční adventní věnce a ještě jsme si stihli udělat klidnou hodinku nad kávou a cukrovím.

Všechny informace o akcích v MŠ jsou na internetových stránkách školy.

skola.velkesvatonovice.cz.

Fialová K.

Základní škola

Školní rok je v plném proudu, ale na naší škole je vyučování dětem zpestřováno i mimoškolními akcemi. V měsíci říjnu jsme již tradičně zahájili plavecký kurz, po roce jsme se vypravili do Dolan na exkurzi, abychom se seznámili s pracemi v ovocných sadech a následně si pochutnali na šťavnatém ovoci a moštu. Říjen patřil též dopravní výchově. Navštívili jsme dopravní hřiště ve Dvoře Králové nad Labem, kde si děti připomněly teorii týkající se pravidel silničního provozu. Při praktické jízdě mnohé z dětí poznaly, že je třeba se více věnovat jejich dodržování.

Na přelomu měsíců října a listopadu proběhla ve škole „Halloweenská" noc.

Děti se proměnily v masky, zatančily si ve strašidelném reji, zazpívaly si písničky v anglickém jazyce, jež připomínají tento zvyk. Posilnily se večeří, kterou jim připravila strašidla v kroužku vaření, a poté nastal čas vyrazit na stezku odvahy. Na trase stezky na děti čekala „překvapení", aby se ještě malinko bály. Děti si ji užily a po návratu do školy spokojeně usnuly.

Znáte skupinu Nezmaři? My ano. Zavítali jsme na jejich koncert v Trutnově. Zazpívali jsme si a zatančili si spolu s muzikanty a někteří z nás si zkusili, jaké to je stát a zpívat na podiu. V listopadu se již tradičně konalo Martinské tvoření ve škole. Na příchozí čekaly tvořivé minidílničky, pekly se svatomartinské rohlíčky, zdobily se lucerničky. S nimi jsme se vypravili přivítat sv. Martina. Po roce opět přijel na bílém koni, pozdravil všechny přítomné, poslechl si písničky, které mu děti zazpívaly. Za odměnu jim sv. Martin daroval sladký poklad.

V tomto měsíci naši školu navštívila zubní preventistka. Děti seznámila se správnou technikou čištění zubů, se správným zubním kartáčkem a na závěr dětem předala drobné dárečky. Už víme, jak pečovat o své zoubky!

Uteklo to jako voda a nastal čas adventu a příprav na Vánoce. Nejinak tomu bylo i v naší škole. Děti se pilně připravovaly na besídku, pekly a zdobily perníčky, tvořily vlastní adventní věnce, chystaly dárečky na třídní besídky, očekávaly příchod Mikuláše v doprovodu čertů a anděla.

Pro seniory a rodiče si děti tentokrát připravily pásmo, které připomnělo biblický příběh narození Ježíše Krista. Koledy příběh překrásně dokreslovaly. Děti poté rozdaly andělská přání spolu s vlastnoručně vyrobenými perníčky. Po vystoupení pro rodiče jsme se v hojném počtu sešli u obecního úřadu, kde byl rozsvěcen vánoční strom. Zazněly koledy, zavoněl punč, prodejci nabízeli své zboží ve stáncích. Dívky z hudebního kroužku vystoupily v Domově seniorů v Tmavém dole a o několik dnů později i pro své rodiče. Zazněly koledy a vánoční písně za hudebního doprovodu sester Krtičkových a Martincových. Vánoční výstava v Malých Svatoňovicích jen připomněla svojí krásnou výzdobou, že Vánoce jsou již za dveřmi.

V období od října do prosince ve škole probíhal projekt nazvaný „Etiketa pro děti". Její závěr patřil návštěvě Adventního koncertu v Úpici. Na školních webových stránkách si můžete o tomto projektu přečíst více informací. Po celý školní rok probíhá preventivní program pedagogicko-psychologické poradny nazvaný „Kočičí zahrada". Jedná se o projekt

zaměřující se na kamarádství a utužování vztahů v dětském kolektivu.

Ale závěr kalendářního roku neznamená konec akcím. Čeká nás kurz bruslení, masopustní veselice, vítání jara, slet čarodějnic, velikonoční tvoření s rodiči, výšlap za bledulemi do nedalekého bleduliště nebo úklid v naší dvorské ZOO.

Po úspěšném loňském výletě, kdy jsme společně s rodiči a dětmi navštívili Prahu a Národní divadlo se chystáme tentokrát na hrad Karlštejn a lom Velká Amerika. A to zdaleka není vše!

Mějte láskyplný nový rok, užijte ho ve zdraví a nezapomínejte na úsměv ve tváři!

Mgr. Jana Nosková

Jak to žije v Mraveništi

Srdečně vás všechny čtenáře zpravodaje zdravíme z Mraveniště v novém roce a nabízíme krátké ohlédnutí za závěrem roku minulého.

Jaký jsme měli v Mraveništi podzim a advent? Školka i škola se již ustálily v novém režimu, školáci absolvovali mnoho zajímavých výletů, z nichž mnohé byly zaměřeny na vznik našeho státu, např. do zámku v Lánech, do vojenského muzea v Praze na Vítkově, do pevnosti v Josefově, avšak jiné tematické týdny je zavedly např. na skládku v Bohuslavicích (odtud možno zhlédnout i video na našem FB či blogu školy), do Národního muzea a na mistrovství světa ve florbale v O2 areně v Praze, do broumovského klášterního skriptoria, do knihovny v Úpici či na vánoční divadelní představení do trutnovského Uffa.

Z akcí pro veřejnost proběhlo v říjnu promítání dobového dokumentu Zrod Československé republiky před kamerou, tuto akci pořádalo Mraveniště společně s klubem důchodců Markoušovice. Týden nato proběhlo v Mraveništi další promítání, a to v rámci diskuzně-dokumentárních večerů, promítal se dokument Epidemie svobody, jehož tématem je očkování. Po filmu následovala debata mezi diváky, která na základě našich rozdílných postojů a zkušeností dokreslila, o jak složité téma se jedná.

Další listopadovou událostí byla Svatomartinská slavnost, kdy jsme se s lucernami a rohlíčky vydali na průvod vesnicí, abychom se rozdělili se sousedy tak, jako to dokázal svatý Martin. Ten nakonec dokonce přijel na svém koni sem za námi a zanechal nám zde čtyři zlaté podkovy. Uvnitř se ovšem skrývala čokoláda, a tak opět mezi velkým množstvím dětí nebyla o dělení nouze.

Další listopadovou událostí v Mraveništi byl seminář pro rodiče a vychovatele Agrese je OK. Jeho cílem bylo porozumět agresi, jejím mechanismům a vlastnímu prožívání emocí, aby se účastníci naučili s agresí a jejími projevy účinněji pracovat. Seminář se odehrával pod vedením lektorů z Ligy otevřených mužů a jeho motto znělo: „ABY SE DÍTĚ NAUČILO SE SVOU AGRESÍ ZACHÁZET, MUSÍ MÍT MOŽNOST JI ZAŽÍVAT, POZNÁVAT A KULTIVOVAT." Seminář měl v Mraveništi úspěch, proto je na březen plánováno opakování pro ty, kteří se v daném termínu nemohli zúčastnit.

V listopadu ovšem nebyla o akce v Mraveništi nouze, a tak další událostí v pořadí byl bleší trh, kde jsme se snažili udat některé poklady, co nám doma přebývají a někomu jinému by se mohly hodit. Tento trh byl zatím spíše nesmělou první vlaštovkou, ale věříme, že do budoucna se nám podaří tuto myšlenku mezi lidmi rozšířit a propagovat i mimo okruh Mraveniště, abychom měli čas se na tuto událost připravit a bylo nás víc, a tím pádem by bylo i lépe z čeho vybírat a nakonec by bylo i více vzájemné radosti.

Na konci listopadu nás ještě čekalo již tradiční adventní tvoření, kde bylo možno vyrobit si a nazdobit adventní věnec či jiné vánoční dekorace.

V prosinci, hned po první adventní neděli, čekala děti z Mraveniště, jejich sourozence a rodiny Adventní slavnost v tělocvičně, zpodobněná spirálou z chvojí a svíček, kterou děti procházejí rozsvítit si to své světýlko. Touto slavností každý rok otevíráme období adventu a očekávání Vánoc a pomáhá nejen dětem, ale i nám dospělým se v klidu naladit na to, co te-

prve přijde, a zastavit se v předvánočním shonu.

Následující prosincovou událostí byl další z diskuzně-dokumentárních večerů, tentokrát se promítal film Žít změnu, velmi pozitivní dokument o lidech, kteří se rozhodli nepodlehnout všeobecné „blbé náladě" a začali žít to, co opravdu chtějí. Vzhledem k vypjatému předvánočnímu termínu nás tam byla jen hrstka diváků, ovšem přihlásila se řada zájemců, kteří by rádi zhlédli tento film někdy jindy. Proto jsme si předběžně slíbili, že tento film opět promítneme, a to někdy v letním období, nejlépe na návsi.

Závěrečnou událostí roku je pro Mraveniště již tradičně Rozsvěcení vánočního stromu. Letos Mraveniště pro tuto akci spojilo síly krom obce i s dalšími markoušovickými spolky. Krátkou videoreportáž z této události je možno zhlédnout na našich webových stránkách nebo na facebooku.

Tolik tedy k událostem minulým. Do budoucna bych vás určitě chtěla pozvat 22. 1. na debatu v ZŠ Mraveniště pro zájemce o školu, předběžně na 27. 2. chystáme další diskuzně-dokumentární večer, tentokrát bude s Ondřejem Němečkem na téma O čem možná nevíte aneb jak zasahuje digitální éra do našich životů, pak se všichni můžeme připravit

na Masopust, který letos vychází až na 5. březen, dále pokud vás zaujal seminář Agrese je ok, můžete se k němu připojit 9. 3. A samozřejmě vás celé Mraveniště srdečně zve na Sousedský bál s kapelou HF Band 23. 3. Termíny těchto a dalších událostí najdete v závěrečném přehledu, ovšem sledujte naše webové stránky a facebook, kde vše průběžně aktualizujeme.

Ráda bych za nás z Mraveniště popřála čtenářům Zpravodaje vše dobré v novém roce, ať se nám daří i v nelehkých dobách se navzájem setkat, třeba právě na některé z akcí Mraveniště nebo na návsi nebo jen tak doma spolu, protože právě v lidských setkáních jsou ta největší životní bohatství, o které nás nikdo, krom nás samotných, nemůže připravit.

Za Mraveniště z. s. sepsala
Petra Němečková Stypová

Klub důchodců Markoušovice

Klub důchodců Markoušovice existuje již dvacátým rokem. Pravidelně se scházíme 2x měsíčně v markoušovické klubovně. V příjemném prostředí si rádi popovídáme. Slavíme společně narozeniny i významná životní výročí od zlaté svatby výše. Se zajímavými i poučnými myšlenkami nás seznamuje Áda Kopáček. S děním v obci a s jinými zajímavostmi nás vždy seznámí Eda Kočí.

Klub důchodců navrhl vedení obce, aby po vzoru města Plzně přispěla sponzorským darem na výstavbu nových varhan do katedrály sv. Víta v Praze. Tím by se i naše obec zapojila do celonárodní sbírky.

V zimě se scházíme v klubovně, ale jakmile přijde hezké počasí, vyrážíme ven, i když jsou naše vycházky do přírody stále kratší. Mnohdy je zakončíme opékáním špekáčků.

V loňském roce jsme společně podnikli výlet do Náchoda a města Kudowa Zdroj v Polsku. Při té příležitosti jsme poobědvali v náchodské restauraci Vatikán.

Přejeme všem do nového roku zdraví a štěstí a sami sobě i úspěšné pokračování naší činnosti a děkujme obecnímu úřadu za podporu.

Na fotografii část členů na setkání seniorů pořádaném obcí Velké Svatoňovice.

Stáňa a Eda Kočovi

SDH Velké Svatoňovice

Závěr roku 2018 nebyl již tak náročný. V tomto období jsme se zabývali hlavně údržbou svěřené výstroje a výzbroje a vozidel, která čekala technická kontrola.

Na začátku roku letošního nás čeká Výroční valná hromada sboru, kde zhodnotíme uplynulý rok a připravíme si plán práce na rok letošní. První akcí letošního roku bude tradiční hasičský ples. Ten se uskuteční 2. února od 20 hodin. Dalšími akcemi, kterých jsme se společně s dalšími spolky a institucemi v loňském roce účastnili a na nichž se budeme nejspíš podílet i v roce letošním, jsou především čarodějnice, dětský den a dálkový pochod Babička.

O všech termínech akcí budete včas informováni.

Závěrem bych rád jménem SDH Velké Svatoňovice popřál všem lidem do nového roku hlavně hodně zdraví, klidu a pohody.

Petr Hepnar

Kroužek Mladých hasičů

Děti z kroužku Mladých hasičů pokračovaly v podzimních soutěžích účastí v okresním kole závodu požárnické všestrannosti pro okres Náchod, které se konalo za nádherného zimního počasí v Mezilesí dne 13. 10. 2018 za účasti 32 družstev v každé kategorii. Mladší 9. místem a starší 11. místem potvrdili svoji výbornou úroveň v této soutěži.

Páteční schůzky kroužku jsme pro zimní období přesunuli opět do tělocvičny ve Velkých Svatoňovicích. Věnujeme se sportovním soutěžím i nácviku požárnických disciplín.

V sobotu 8. prosince jsme se zúčastnili Mikulášského klání ve Rtyni v Podkrkonoší, kde se mladší umístili na 7. a starší na 9. a 15. místě. V každé kategorii soutěžilo 26 družstev. Kromě soutěží v uzlování, poznávání technických prostředků a rozbalování hadic na cíl si děti užily dovádění s čerty nebo si mohly vysloužit odměnu od Mikuláše.

A. Martincová

SDH Markoušovice

Podzim byl v našem sboru především ve znamení stavebních prací vedle hasičské zbrojnice. Tyto úpravy jsme plánovali již delší dobu a měli jsme na ně vyčleněný příspěvek od obce Velké Svatoňovice. Vzhledem k neutěšenému stavu původní zídky, která zde byla kdysi vybudována, jsme byli nuceni zídku strhnout a začít pracovat na nové. Prostor jsme začali připravovat v měsíci říjnu, kdy nám s přípravami musela pomoci i těžká technika. Později jsme práce museli na nějaký čas přerušit.

Na začátku listopadu byla totiž na základě schválené žádosti pana Bolehovského skácena vzrostlá lípa za hasičskou zbrojnicí. Kácení zajistil pan Bolehovský prostřednictvím odborné firmy. I když nám bylo lípy nejprve velmi líto, při kácení byl potvrzen špatný „zdravotní" stav stromu, který by v budoucnu mohl být zdrojem ohrožení svého okolí. V roce 2019 bychom rádi ve spolupráci s obcí Velké Svatoňovice vysadili někde v Markoušovicích lípu novou. Po skácení lípy a dovezení potřebného ztraceného bednění došlo na stavbu opěrné zdi. Zeď jsme zvládli ještě vylít betonem a poté nám již práce překazilo počasí. V prosinci došlo ještě k provizornímu zastřešení plachtou a dokončovací práce budou pokračovat na jaře.

V listopadu proběhla členská schůze a také po 15 letech na žádost hospodáře předání pokladny hospodáři novému. Tímto bych ráda poděkovala paní Blance Nývltové, která se zodpovědně a trpělivě celé roky o hasičské finance starala.

Začátkem prosince jsme již tradičně zorganizovali obchůzku Mikuláše s jeho nebeským i pekelným doprovodem. Tato družina nakonec zvládla 14 štací a snad napravila alespoň některé malé či větší hříšníky. V prosinci také došlo na úklid v hasičské zbrojnici a v čase předvánočním pak zástupci našeho sboru navštívili jednoho z členů s přáním k životnímu jubileu.

V době vydání tohoto čísla zpravodaje (19. 1. 2019) nás čeká Výroční valná hromada, kde bude především zhodnocena naše celoroční činnost. Na závěr tohoto článku bych ráda jménem SDH Markoušovice popřála všem čtenářům hlavně hodně zdraví, štěstí a pohody.

Dita Seidlová

Předvánoční čas na zámku v Ratibořicích

V době adventu se vydali svatoňovičtí a markoušovičtí zahrádkáři na návštěvu do Ratibořic na zámek. Ve vánočně vyzdobených zámeckých komnatách je přijala sama paní kněžna, zámečtí úředníci a služebnictvo.

Ve vstupní hale zámku se mohli všichni občerstvit a pak už jen obdivovali nádhernou výzdobu a poslouchali, jak se žilo na zámku a v podzámčí o vánocích.

Poté zavítali ještě do mlýna, kde folklorní soubor „Barunka" připomněl vánoční lidové zvyky a zazpíval staré roráty a koledy. Navštívili i adventní trh řemeslníků s nabídkou vánočního zboží a suvenýrů.

Na závěr v restauraci „Barunka" uspokojili i své žaludky a v příjemné předvánoční náladě je dovezl p.řidič Sedláček bezpečně do jejich domovů.

I přes nepříznivé počasí si všichni vychutnali a užili krásné chvíle adventního času.

…a tak začalo jedno z nejhezčích období roku…

jšr.

Český červený kříž Markoušovice

Poslední část loňského roku byla v naší skupině vrchovatě naplněna aktivitami a příjemnými setkáními. Poslední den v říjnu jsme vyrazili do hronovského divadla, kde jsme se pobavili u komedie Miláček Anna s Davidem Prachařem, Lindou Rybovou a dalšími herci. Hned týden na to se několik členek naší skupiny zúčastnilo už tradičního setkání místních skupin ČČK v Horních Albeřicích. V současné chvíli registruje oblastní spolek ČČK devět místních skupin, z nichž ta naše patří k těm početnějším. Aktuálně máme 34 členů.

V polovině listopadu jsme pak v Markoušovicích uspořádali přednášku fyzioterapeuta Miloše Hellingera na téma Zapojení fyzioterapie do běžného života, která se setkala s velkým zájmem. Část přednášky byla věnovaná teorii a část názorným praktickým ukázkám, např. jak uvolnit zablokovaný krk či ulevit zádům. V budoucnu bychom určitě rádi pana Hellingera mezi námi uvítali znovu, protože zajímavých témat se naskýtá ještě celá řada.

Předvánoční tvoření také již patří k tradičním akcím, na které se všichni těší. Tentokrát proběhlo druhý týden v prosinci v Klubu v sokolovně. Naše členka Klára Šiková ještě několik dní předtím uspořádala u sebe v ateliéru Věnčení zaměřené hlavně na výrobu adventních věnců, které mělo také velký ohlas.

Jako poslední akci loňského roku nelze nezmínit Rozsvěcení vánočního stromu, do jehož organizace jsme se spolu s ostatními místními spolky také rádi aktivně zapojili.

Tak to bylo ve zkratce ohlédnutí za posledním čtvrtletím loňského roku. Se začátkem nového roku jsme však už myšlenkami i u plánování akcí příštích, ať už ve spolupráci s oblastním spolkem ČČK, jinými místními spolky nebo vlastních. Samozřejmostí pro všechny členy a členky zůstává i nadále aktivní účast na životě v obci. O akcích a termínech vás budeme informovat prostřednictvím místního rozhlasu a letáků na nástěnkách.

Závěrem mi dovolte poděkovat všem těm, kteří činnost naší skupiny podporují, a to jak finančně, tak svým volným časem a nadšením.

Za ČČK s přáním všeho dobrého v roce 2019 Stáňa Illnerová

TJ Sokol Velké Svatoňovice

Cvičení žen

Vánoční turnaj v stolním tenisu

Již tradiční Vánoční turnaj v stolním tenisu uspořádal TJ Sokol Velké Svatoňovice v místní tělocvičně 29. 12. 2018.

Turnaje se zúčastnilo 44 hráčů od okresního přeboru až po 3. ligu. Přijelo i pět hráčů, kteří nebyli zaregistrováni. Zajímali se jak o výkonnost hráčů místního oddílu, tak o atmosféru turnaje. Ve dvouhrách byl vítězem hráč TTC z Brandýsa nad Labem, který porazil ve finále Oldřicha Koblížka ze Rtyně v Podkrkonoší. Ve čtyřhrách zvítězila dvojice Pavel Klouček z Prahy s Dušanem Tučkem z Jaroměře nad dvojicí Jaroslav Žďárský z Janských Lázní a Radek Ducháč ze Rtyně v Podkrkonoší.

Hráči se začali sjíždět již před osmou hodinou ranní. Celý turnaj probíhal v přátelské atmosféře. Ukončen byl až po osmé hodině večerní vyhlášením vítězů a předáním cen. Všichni se rozjížděli spokojeni s aktivně prožitým svátečním dnem. Poděkování patří TJ Sokol Velké Svatoňovice za sponzorské dary, stejně jako za celoroční podporu našeho oddílu.

Rudolf Mlynář

Vystoupení žen „Starý Westy“

Byly jsme pozvány obecním úřadem v Adršpachu, abychom zatančily na jejich předvánočním setkání seniorů. Akce se konala 5. prosince v jídelně závodu Continental, za hojné účasti místních občanů. Podle ohlasu a potlesku myslím, že jsme naši obec dobře reprezentovaly. Vystoupení jsme měly složeno ze dvou částí. První jsme tančily ve stylu country, v krásně zelených tričkách s logem naší obce. V druhé části si s námi mohli všichni zanotovat písničky, na které jsme již tančily v sukních. Odjížděly jsme spokojeny, že jsme navodily dobrou náladu a chuť do tance všech zúčastněných. Vystupovalo nás dvanáct žen, bohužel bez nemocného Pavla Valeše. Ale i tak jsme to zvládly bez chyby. Stále platí výzva, že rády mezi sebe přijmeme zájemce o tanec v naší dobré partě!

L. Š.

TJ Sokol Markoušovice

V uplynulých měsících se plně rozběhla činnost jednotlivých oddílů. Pravidelně se scházel oddíl volejbalu, který 17. listopadu uspořádal tradiční Dušičkový turnaj. A bylo to jako vždy, doma se nám moc nedařilo, a tak jsme obsadili třetí místo. Vyhrál tým Expertů, který vede Ing. Petr Šnyta, a tak vyhráli skoro domácí. Náladu jsme si zlepšili na Mikulášském turnaji v Malých Svatoňovicích, který jsme vyhráli. Naopak jsme moc nejásali po Silvestrovském turnaji v Suchovršicích, kde jsme obsadili 5. místo.

Velkou radost máme z oddílu florbalu. Pravidelně každou středu trénuje od 17:30 v místní tělocvičně a je spoluorganizátorem oblastní ČUM ligy (rozumějte Červený Kostelec – Úpice – Markoušovice). Do konce roku 2018 proběhla tři kola. Naše družstvo obsadilo dvakrát třetí místo a jednou zvítězilo. V letošním roce budou následovat ještě dvě kola (23. 2. a 23. 3.) Průběh soutěže zaznamenává i úpická Televize JS, a tak lze soutěž zhlédnout na https://www.youtube.com/watch?v=kT9TLYrS6Bo.

Trochu začal pokulhávat oddíl malé kopané, ale schází se, byť nepravidelně, v úterý a pátek podle možností svých členů.

Vedle činnosti oddílů bychom rádi upozornili na úspěch našeho člena Libora Těžkého v podzimním závodě horských kol Author Cupu v Bedřichově dne 13. října. V závodě na 68 km obsadil ve své kategorii 102. místo z 500 startujících a celkové 802. místo z více než 3400 závodníků bez rozdílu kategorií. Blahopřejeme.

Vedle sportovní činnosti se členové naší TJ podíleli na přípravě a zabezpečení všech veřejných akcí v naší místní části obce a našli si i čas na společná posezení ve své Maríně.

Rádi bychom zde poděkovali i Ing. Dagmar Čurdové, která vede pravidelná cvičení pro ženy v místní sokolovně, a manželům Kopáčkovým spolu s Mgr. Veronikou Kubjátovou, kteří se střídají ve vedení cvičení v Mraveništi. Obě tyto aktivity sice nezastřešuje naše TJ, ale přispívají k aktivnímu vyžití občanů.

Nesmíme zapomenout ani na pokračující tradici Vánočního turnaje v nohejbale trojic. Hlavní organizátor Marek Baše pořádal již 4. ročník a navázal na předchozí organizátory. Turnaje v roce 2018 se zúčastnilo 5 družstev. Zvítězilo družstvo Decimus z Červeného Kostelce. Za naši obec se klání zúčastnilo družstvo ve složení Bradáč - otec a syn, které doplnil René Šefr. Obsadili krásné druhé místo. Turnaj byl zakončen vyhlášením výsledků, rozdáním cen a pokračoval společným posezením za doprovodu hudby místních muzikantů na kytary a banjo.

Výbor TJ, foto J. D. a E. B.

Připravované akce

2. února od 20:00 v sále K-Klubu tradiční **Hasičský ples**

7. února od 18:00 v zasedací místnosti obecního úřadu **přednáška** pana Nývlta na téma **Turecko, Istanbul**

16. února od 15:00 v sále K-Klubu **Dětský karneval**

23. února od 19:00 v sále K-Klubu **Obecní ples**, hraje HF Band, předtančení Star West, vstupenky v prodeji na OÚ, cena 120 Kč

27. února od 16:00 v Mraveništi DDV na téma **O čem možná nevíte aneb jak zasahuje digitální éra do našich životů**

1. března v dopoledních hodinách **Masopustní průvod** žáků ZŠ Velké Svatoňovice

2. března od 08:00 na návsi v Markoušovicích **Vepřové hody** aneb jak probíhala vesnická zabijačka

5. března od 16:00 **Masopustní průvod** od Mraveniště v Markoušovicích

9. března od 09:00 v Mraveništi Markoušovice opakování semináře „**Agrese je OK**"

23. března od 20:00 v tělocvičně Markoušovice **Sousedský bál**, hraje HF Band

2. dubna v Mraveništi Markoušovice **Zápis k povinné školní docházce**

6. dubna **brigáda Mraveniště** Markoušovice v rámci akce **„Ukliďme Česko"**

7. dubna **Vynášení smrtky** ve Velkých Svatoňovicích

13. dubna od 19:00 v sále K-Klubu **divadelní vystoupení** ochotnického souboru ze Stárkova s komedií „**Doba jde dál**" a „**Velký a malý**"

15. dubna od 15:00 v ZŠ Velké Svatoňovice **Velikonoční tvoření** dětí s rodiči

17. dubna od 15:30 v Mraveništi Markoušovice **Velikonoční tvoření**

21. dubna od 20:00 v tělocvičně Markoušovice pořádá SDH **Velikonoční zábavu** hraje kapela META

30. dubna **Pálení čarodějnic** ve Velkých Svatoňovicích a v Markoušovicích

11. května Pochod Babička

Kurz keramiky pro dospělé
v ateliéru U Kláry 13. a 27. února, 6. a 20. března, 3. a 17. dubna, vždy od 16:00. Bližší informace na tel. 733 507 551

V dalším období připravují SDH **Dětské dny**:
1. června na hřišti v Markoušovicích
8. června ve Velkých Svatoňovicích

Měření a pozorování počasí ve Velkých Svatoňovicích

Amatérská meteorologická stanice se nalézá na Valech u č. p. 277. V nepřetržitém provozu je od května 1993, od 8. května 2010 je měření částečně automatizováno. Webové stránky se zpracovanými výsledky měření a pozorování naleznete na adrese **www.meteosvatonovice.cz**. Od 22. prosince 2018 jsou nově dostupná online data s pětisekundovou aktualizací na stránce **www.meteosvatonovice.cz/meteo/**, spolu se spoustou statistik vycházejících z automatizovaného měření.

Altocumulus cavum nad Pecí pod Sněžkou

Shrnutí meteorologických měření a pozorování ve IV. čtvrtletí roku 2018

Říjen pokračoval v trendu teplotně velmi nadprůměrných měsíců a s průměrnou měsíční teplotou +9,15°C se zařadil na 5. místo mezi nejteplejšími říjny od roku 1996. Mrzlo pouze ve 4 dnech, s měsíčním minimem -3,3°C 22. října ráno. Z hlediska srážek byl říjen po většinu svého trvání spíše sušším, až vydatný déšť na konci měsíce snížil poněkud nedostatek vláhy v půdě. V průběhu 14 dní spadlo 55,4 mm srážek (98,4 % říjnového normálu). Poslední bouřka roku dorazila poměrně pozdě, a to 18. října v odpoledních hodinách. V naší obci z ní pouze slabě zapršelo, ale v Bohuslavicích nebo Starém Rokytníku vysypala množství krup o rozměrech i přes 1 centimetr. Výše zmiňovaná suchá perioda skončila 28. října, kdy zde během dne spadlo 35,0 mm srážek a v odpoledních hodinách jsme dočasně mohli mezi kapkami deště zahlédnout i první podzimní sněhové vločky. Závěr měsíce přinesl velmi teplé a větrné počasí. V úterý 30. října ráno dosáhla teplota těžko uvěřitelných +17,5°C (přes den pak +18,2°C) a při přechodu tlakové níže Vaia zadul JJV vítr rychlostí až 15,6 m/s (na Kyselce v Malých Svatoňovicích dokonce až 27,3 m/s). Zajímavostí též byla nepřerušená pětidenní řada absolutně jasných dní, počínající 10. říjnem.

Listopad byl z hlediska odchylky od teplotního průměru (+1,7°C) ještě nadprůměrnější než říjen, a tak ani on nepřerušil řadu teplých měsíců. Průměrná měsíční teplota +5,06°C ho umístila na 6. pozici mezi nejteplejšími listopady za posledních 26 let. Mrzlo v průběhu 9 dní a 2 dny na konci měsíce nám přinesly již i celodenní mráz. Nejnižší teplota naměřená během měsíce klesla na -9,8°C dne 29. listopadu v 7:56 SEČ. Ačkoliv vegetační sezóna již dávno skončila, extrémně nízký srážkový úhrn 14,4 mm (spadlých během 12 dní) opět přispěl k prohloubení sucha. Vyskytlo se již i čisté sněžení, avšak sněhová pokrývka dosáhla pouze výšky 2 cm ve dnech 20. a 21. listopadu, kdy napadl první sníh vůbec.

Prosinec zakončil loňskou řadu nadprůměrně teplých měsíců s průměrnou teplotou +1,1°C a byl tedy na 6. místě mezi nejteplejšími prosinci od roku 1996. Navíc s vysokou odchylkou +2,1°C proti průměru posledních 20 let. Zaznamenali jsme 20 dní s mrazem, z toho 4 dny s mrazem celodenním. Teploty však příliš zimní nebyly, nejnižší minimum -4,5°C padlo dne 13. prosince. Poměrně překvapivý byl měsíční srážkový úhrn. Spadlo 83,1 mm deště či sněhu, což odpovídalo nejen 152 % prosincového normálu, ale poslední měsíc roku se stal zároveň nejvlhčím (o desetinu předběhl leden). Většina srážek spadla v kapalném stavu, největší vrstvy sněhu (4 cm) jsme si krátce užili po probuzení o Božím hodu.

A celkové zhodnocení roku 2018?

Průměrná roční teplota +9,72°C znamenala jednoznačně nejteplejší rok v historii celého zdejšího měření (v rámci Česka nejméně od roku 1961, v Praze dokonce od roku 1775). Srážkový úhrn 544,9 mm byl naopak nejnižším za dobu měření. Vůči průměru posledních 10 let chybělo

Altocumulus lenticularis nad Krkonošemi *(od Markoušovic)*

Pokračování na další straně >>

<< Pokračování ze strany 19

na konci roku celých 150 mm. Severovýchod Čech tak postihlo sucho srovnatelné s legendárním rokem 1947 (které přes prosincové srážky stále trvá). V průběhu roku jsme prožili 22 tropických dní (maximum nad +30°C), 84 letních dní (maximum nad +25°C), 104 dní s mrazem a 24 dní s celodenním mrazem. Letních dní zde přitom bývá v průměru jen 48! Suché léto přineslo menší počet bouřek (47 během 32 dní), které byly slabší a často vzdálené. Souvislá sněhová pokrývka se udržela v průběhu 46 dní, svého maxima 25 cm dosáhla 18. ledna.

Atlas oblaků

V druhé části našeho seriálu věnovaného oblačnosti se zaměříme na oblaka tzv. „středního patra". Ta se vyskytují obvykle ve výškách mezi 2–6 km nad zemským povrchem a jsou formované jak kapalnou, tak ledovou fází vody. Narozdíl od vysoké oblačnosti je oblačnost střední často zdrojem srážek, a to především trvalejšího charakteru.

Oblačnost středního patra

Nimbostratus(Ns)–dešťová sloha

Výskyt tohoto oblaku je vázaný na frontální rozhraní. Jeho plocha může pokrývat desítky tisíc kilometrů čtverečných, výšková mohutnost dosahuje i několik kilometrů. Vypadávají z něho trvalé srážky ve formě deště, sněžení nebo jejich směsi. Oblak obvykle pokrývá celou oblohu, má jednotnou tmavě šedou barvu, neprosvítá jím Slunce. V některých případech může být spojen i s výskytem kupovité oblačnosti nízkého patra, kdy se mohou objevovat přeháňky nebo i bouřky.

Altostratus (As) – vyvýšená sloha

Opět se jedná o plošně rozsáhlý oblak, spojený obvykle s přechodem teplé fronty. Objevuje se ve výškách 2 – 6 km nad povrchem a může být až 3 km mohutný. Při větší mohutnosti zcela zakrývá Slunce, při menší tloušťce jím Slunce může prosvítat, avšak objekty na zemi nevrhají stíny. Ve vyšších vrstvách altostratu se vyskytují ledové krystalky, v nižších kapalná voda.

Vypadá jako jednolitá, šedá či světle modrá pokrývka bez zjevné struktury, případně jako vláknitý závoj. Nevyskytují se na něm halové jevy. Výskyt altostratu obvykle předchází příchodu deště nebo sněžení, případně sám oblak může být zdrojem slabých srážek.

Altocumulus (Ac) – vyvýšená kupa

Jsou to menší či větší oblaky bílé až šedavé barvy. Skládají se z částí ve tvaru vln, oblázků nebo valounů, které jsou většinou navzájem oddělené. Vyskytují se i uspořádané do řad (tzv. beránky), někdy i ve více vrstvách. Mívají vláknitý či rozplývavý vzhled, ale jejich obrysy jsou ostře ohraničeny. Jsou tvořeny kapičkami vody, avšak při velmi nízkých teplotách v nich mohou vznikat ledové krystaly. Vyskytují se ve výškách 2 – 6 km, při okraji rozsáhlé vystupující vzduchové vrstvy (na teplé frontě).

Měsíc i Slunce jimi pouze prosvítají, jejich kotouč je neohraničený. Často lze na oblacích tohoto typu pozorovat korónu – irizaci.

Specifickou odrůdou je pak ***altocumulus lenticularis*** - oblak ve tvaru čoček, mandlí či „létajících talířů". Vzniká při rychlém proudění přes překážku. U nás ho často můžeme sledovat nad hlavou při severozápadním proudění, kdy vzniká v závětří hřebene Krkonoš.Za vhodných podmínek se také může objevit ***altocumulus virga*** - ze základny oblaku vypadávající „vlasy" srážek, které se před dopadem na povrch opět vypaří.

Množství ilustračních snímků lze nalézt ve fotogalerii na adrese ***www.galerie.bourky.com***

T. Prouza

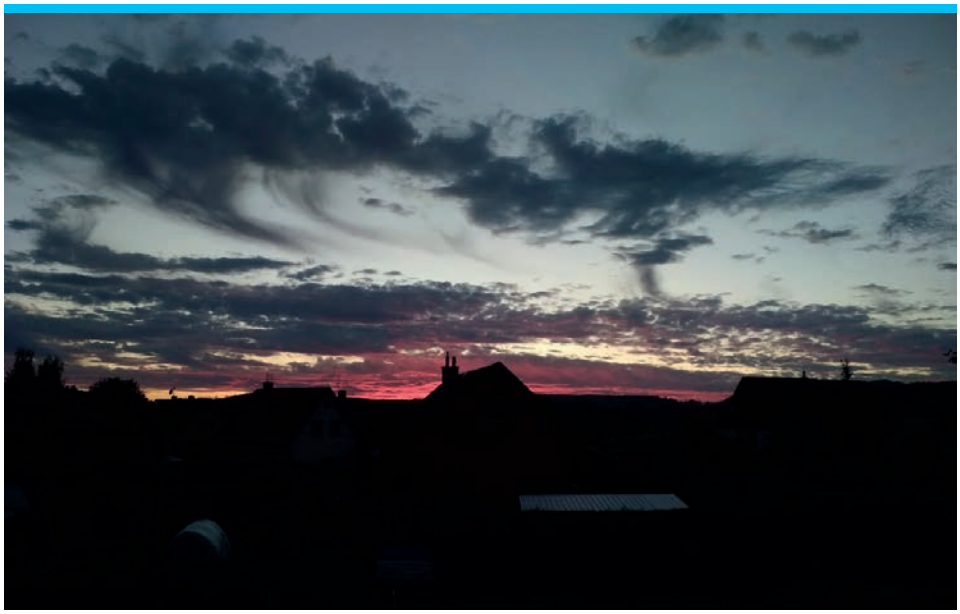

Altocumulus virga nad naší obcí

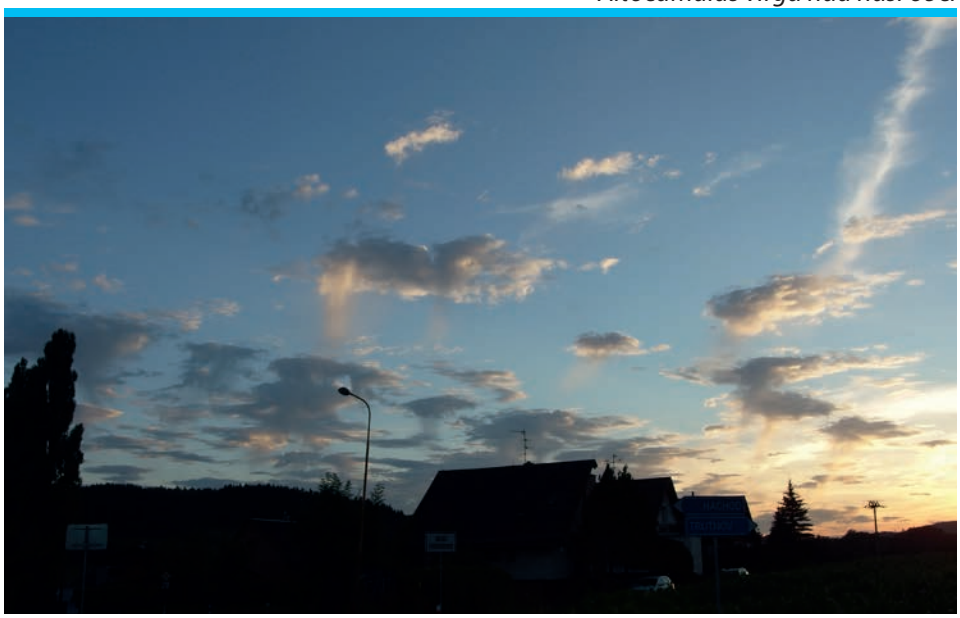

Altocumulus virga nad naší obcí

Zpravodaj občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic , vydává jako periodický tisk územního samosprávného celku čtvrtletně OÚ Velké Svatoňovice 68, IČO 278 394,
E-Mail: zpravodaj@velkesvatonovice.cz
Číslo 1/ 2019 vyšlo nákladem 650 výtisků 28. 1. 2019, uzávěrka dalšího čísla je 15. 4. 2019
evidenční číslo **MK _R E 22736.**
Grafické zpracování a tisk: Tiskárna PRATR a.s. Náchodská 524, 54103 Trutnov